

حيات

مياړ د اتمانجا ... د بياړ د اتمانجا ... د حيات قاتلم ...
- نېټه -

اداره مركزي :

آفريده ، استانبول جاده سنده آفريده
معارف امينلکي پانځده کي دايره

استانبول بوروسي :

استانبولده ، آفريده جاده سنده ۸۷ نومبروده
دايره مخصوصه

نومبري هر ورځ ۱۵ غرونه

سنة لکي پوسته ايله ۷.۵ ليرا .
(اجنبي مملکتلر ايجين ۷.۵ دولار)

اښه و اعلان ايشلري ايجين استانبول بوروسه
مراجعت ايدليلر .

يازي ايشلرئك مرجعي آفريده مزلزدر .

صاي : ۷۳

آفريده ، ۱۹ نيسان ، ۱۹۲۸

۳ نجی جلد

مصححه

دیل قونفره سی ؟

لسان مسئله لرنده صلاحیتدار عدايدر . هله برازده معلمك ومحرك ايدنلر ، ياخود لسانيا ته طائد بش اون كتاب اوقويانلر بو ايشده متخصص كچينلرلر . بونلردن باشقا بر طاقم ذوات داها واردركه جدا بويوك غيرت صرف ايدركه بيللرجه چالشمشلر ، بر جوق شيلر طوپلا مشلردر : مثلاً « بدروس كرسته جيان » افندي اسمنده چالشقان بر آدام ، بيللرجه چالشمش رق تور كجه نك اشتقاقى لغتى دييه فرانسزجه بر اثر چيقار مشدركه ، « توركيات » مجموعه سنك ايلك جلدنده بوندن بالخاصه بحث ايتمش و « اصولسز » مساعينك نه قدر بويوك اولورسه اولسون افلاس ايله نتيجه له نه جكنى ، علمك ترقيسنة اصلا يارديم ايدم . ميه جكنى كو ستر مشدم . ايكنجى بر مثال : « مصرلى مصطفى نورالدين بك » اسمنده بر ذات بيللرجه چالشمش رق تور كجه نك معظم بر قاموسنى بايمش ، حتى بعض آرقاداشلر مزبو ذاتك « بويوك بر عالم » اولد . يفتدن بحث ايتمش ؛ مقاله لر يازمشلر ؛ حالبوكه فرانسز مستشرق « ژان دونى » بو ذاتك لسانيات اساسلرينه و قوفى اولمايان اسكى شرق اصولنده بر اشتقاقى اولديغنى يازييور ... اوچنجى مثال داها : جدا اوزون مساعى محصولى اولار ق يازيلان و اخير آ ايلك جلدى انتشار ايدن بويوك بر تورك لغتك مقدمه سنى اوقودم ؛ بوراده تورك لهجه لرى حقنده و يريلن معلومات ، نه يازيق كه ، بوندن بر عصر اولكى معلوماتدر ؛ بر عصر دن برى تورك فيلولوژيسنه طائد الده ايديلن نتيجه لر دن ،

و مفيد نتيجه لر ده چيقا مازمى ؟ ايشته ، صراحتنه جواب و يريلمى لازم بر طاقم سؤاللر ! ..
بنم قناعتمه كوره بزده بر « ديلى قونفره سى » ، طوپلامق شويله دورسون ، درت بش كيشيك بر « ديلى هيئتى » ياقم بيله امكانسزدر . چونكه ، بويله بر هيئت اعضاسنك ابتدا « لسانيات » علمنه ، ثانياً تورك فيلولوژيسنه تماماً اوروپائى - يعنى « اصولى » - بر صورتده واقف اولملى شرتدر . تصادفاً لكچن بش اون كتابدن ايدينلمش درمه چاتم ، اصولسز ، انسجامسز معلوماته بويله ايشلر . قاقيشمق ، معناسز و نتيجه سز اولور . مملكتمزده يوقاريكى اوصاف و شرائطى تماميله حائز بش كيشى بولا ماز . قارئلر مزدن بعضيلرى بلكه پك مشكل پسند داورانديغمز ، ديلى انجمننه اعضا اعضا اولاجق آداملر مثلاً « اوروپانك متوسط درجه ده طالمرى » مرتبه سنده بولونمى سنى ايسته . ديكمزده حكم ايدم جكاردر . آچيقجه سويليم كه طوتديغم مقياس ، اعظمى نسبتده متواضعانه در : اوروپا دارالفنونلر نده لسانيات اوقويان جدى ، چالشقان ، قابليتلى بر طلبه نك اوچ درت سمنه ظرفنده ايدينه بيله جكى سيسته ماتيك معلوماته و اصوله مالك انسانلر بولور سق ، باشلانغيچ ايجون كافيدر ؛ و آنجاق بوجنس انسانلردن مركب متجانس بر هيئت ، مشر بر ايش باه بيلير . حالبوكه ، بوكون ، بوشرائطى حائز بش آدامه مالك دكلز .
بزده اوقويوب يازمه بيلن هر كس كنديسى

بش اون كون اول غزته لر مزك برنده معارف و كالتنك بوياز بر « ديلى قونفره سى » طوپلايه جغنى ، بوتون لسان متخصص و معلملرينك اشتراكيله طوپلاننه جق اولان بو قونفره ده لسانمز طائد بوتون مسئله لرك ، « حرف » ، صرف ، املا ، لغت ، مسئله لرينك مذاكره و انتاج ايديله جكنى اوقودم . معارف و كالتنك بويله بر تشبثده بولونه جغنى هيچ تخمين ايتييورم . فقط ، مادامكه اورتيه بويله بر روايت چيقاريلمشدر ، بونك نه درجه يه قدر قابل تطبيق و مشر اولابيله جكنى دوشونمك قايداسز اولماسه كر كدر .
علمى مسئله لر حقنده مذاكره و مناقشه ده ، فكر مبادله سنده بولونمق مقصديله ، هر هانكى علم شعبه سنه منسوب انسانلر طوپلانمه سى ، جوق مفيد بر شيدر . هر مملكتده بوكى صرف « مى » - يعنى ، ساده جه بر ملتك طالمرندن تركب ايدوب بين الملل بر ماهيتى حائز اولمايان - علم قونفره لرينك صيق صيق طوپلانديغنى دويارز . بزده ده ايكي دفعه طوپلانان « مى طب قونفره سى » بوجنس اجتماعلره كوزل بر مثالدر .
او حالده ، « لسان مسئله لرى » كچى ادارى تدبيرلرله دكل آنجاق علمى صلاحيتلرله حل اولونه بيله جك بر ايش ايجون بر « ديلى قونفره سى » طوپلامق نه دن مفيد اولماسون ؟ معارف و كالتي نه دن بويله بر تشبثده بولونماسون ؟ بويله بر قونفره ده كى مذاكره و مناقشه لر دن بر طاقم عملى

مدنيت اولجوسى

اجتماعيات

— ۴ —

مادى رفاه رسائى

دكشیر . بوندن دولاي اجرتلك ايستايستىكى وجوده كىرەك چوق مشكلدر . بوندن باشقە اجرتلك وسطىستەمى ، اعظمىستەمى ، يوقە اصغرستەمى اعتبار اولوناچقدىر ؟ بۇدە بىرئىشلەدر . اساساً اجرتلك تەبىئىي ايچون ھانكى مەسلەكلەك نظر دقتە آلتىماسى لازم كەلەكەدە كىدېرلك اقتضا ايدەر . نىھايەت اجرتلك آرتىماسى ويا اكسىلمەسى يالەكز باشقە بىر مەنەي حائز دكلدر . اكر مەبىث كىت كىدە دھا بھالى اولويورسە اونىستەدە اجرتلك آرتىماسى بىر صلاح افادە ايدىرى ؟

دەككە بىزى علاقەدار ايدىن نەقشە نظردن اجرتلك ايستايستىكىنىكى قىمىتى آنچىق «حوايچ» فائىللىرى حەققىدە بىر ايستايستىكىكە موجودىتە باغلىدر . مەنەيە بورادەدە بىكى بىر مشكل قارشىستەدە بىز . زىرا بو فائىللىرىك ايستايستىكىنىكى بايقىق قولاي دكلدر ، اولانظر دقتە آلتەجىق بىر چوق «حوايچ» مقولەسى وار . بوندن ماعدا مختلف محصولات و معمولاتك ھىر بىر مقولەستە عائد اولارق ، خصوصى اوصافە كوزە ، طوبىدن ويا پرا كندە ساتىلدىقنە كوزە ، موسە ، پىاسەيە كوزە الخ .. فائىللىرىك دكشەمكەدەدر . فرض ايدەلم كە بوشكلاقتا اقتحام اولوندى ، اونلك بىرەنە دىكرلىرى پيدا اولور : مثلاً فائىللىرىك عمومى ايستايستىكى بوئون محصولات و معمولاتك فائىللىرىدەكى نموچلردن بىزى خبردار ايدەر ، فقط بو ايستايستىكىكە «مەبىث بھاسى» ايستايستىكىكە عىنى دكلدر . فائىللىرىك عمومى ايستايستىكىكە بىزە بىر دىكى مەلومات پارانك قوۋا اشتراپەسى حەققىدەدر ؛ حىيات بھالىنى ايستايستىكىكە ايسە بىزە يىھەك ، مەسكن ، تنوير ، تسخين و لباس مصرفلىرىك درجەسى اوكرەتەر . دىككە بو مقولەلرە ادخال ايدەجەكز محصولات و معمولاتى بو بوك بىر اعتنا ايلە انتخاب ايلەمك لازىمدر . بوندن ماعدا ھانكى مەبىث طرزىك بھالىق درجەسى اولچولمك ايسەنيور ؟ بوكا دائرەدە قىلى بىر فكر موجود اولاليدىر . زىرا بىر مەلىكتك مختلف طبقەلرەنە و اھالىنىك مختلف صنفلرەنە كوزە مەبىث طرزىك بىناۋەلىە مەبىث بھاسنىك دكشەدىكى مەلومدر .

« شو مدنيت بىرىكەنە فائىقدىر » حەكىمى وىرەن انسانلر اكثراً شېھە كوتورمىز عد اولونان بىر مەيارە باقارلر : مادى رفاهك تزايدىنە استناد ايدىرلر . ثروتك آرتىماسى ، استىلاكانك چوغالماسى ، اك قالا باقى اولان صنفلرەك اكىنجەلرە اعظمى نەبىتەدە اشتراك ايلەمىسى ، استىصالك تزايدىلە بىر بىر انسانلرەك دھا آز جەھد صرف ايلەملرى ، حىياتك راحت كچەسىنى تامين ايدىن واسطەلرەك تعمى ، مەقلاكانك قولايلاشماسى ، تسخين ، تنوير ، سەكنا و لباسە متعلق ترقىاتىدن ھىر كون مقدارى آرتىقەدە اولان انسانلرەك استفادە ايلەمىسى ... بوئون بونلر مدنيتك مادى صفەسنىك صلاح بولدىنى كوسترن و اعتراضە متحمل اولمايان علامتلىر دكلدىر ؟ يالەكز بىر نەقشە نظردن ، اسكى بونانك كلى فېلسوفلىرى نەقشە نظردن اعتراض مەكندىر . فقط قراتەس كى فېلسوفلر زمانمىزدە او قدر مېذول اولمادىنى جەھتە بو جىزى مخالفتى نظراعتبارە آلايورز .

اساساً ، موضوع بحث ايلە دىكەز علامتلىرىشەمىدى بىر قدر بىر مەلىكتك عمران درجەسىنى «اولچىمكە» تەبىث ايتىش اولانلر طرفىدن دائىما نظر دقتە آلتىمىدەر . بوكا دائرە مثاللر كىرەك لزومىز اولور . فقط بىزى علاقەدار ايدىن نەقشەدە ، يعنى بىر مەبىث سوبەسنىك بوكىلدىكىنى ، اسكىستە ويا دىكرىنە متفوق بولدىقنى كوسترن علامتلىرىك تەبىثى نەقشەسندە توقف ايدەجەكز .

۱ — ثروتك آزالماسنىك ويا چوغالماسنىك مەبىث سوبەسنىك تەبىثى ويا ترقىستە علامت اولدىنى شېھەسزدر . فقط ثروتى ناصل اولچە بىلەرز ؟ نفوس باشقە اصابت ايدىن ثروت مقدارىنى ، ياھە و وراثت طرىقىلە انتقال ايدىن ماللىرىك قىمەتلىرىنى اساس طوتارق ، ياخود بلا واسطە وىر كولىرى اساس طوتارق تەبىثىر ايلەمك مەتاددر . عىنى زماندە ثروتك توزەندەكى مساواتسزاقىدە نظراعتبارە آلتىق ايستر . مثلاً فلان مەلىكتەدە آز ثروتى اولان بىر چوق كىمەلر يانندە چوق ثروتى اولان بىراقلىت (مثلاً انكەترەدە) مشاھدە ايدىلەر . دىكر مەلىكتەردە ايسە فردلر آراسندە ثروت مساواتسزلىقى بودر جەدە بارز دكلدر .

۲ — دىكر طرفىدن مختلف نوعدن اجرتلك تەبىثىدە مادى رفاهك درجەسى حەققىدە بىزى تنوير ايدىن نەقشەلردن بىدەر . فقط بو تەبىثىدە كوچدر ، مەصلدر ، زىرا اجرت مەسكە كوزە ، موسە كوزە الخ .. دكشیر . عىنى مەسكەك شەبەلرەنە كوزەدە

محترم مؤلفنىك تماماً بى خبر قالدىنى صراحة كورولور . بو مثاللىرى دھا چوغالتىق قابلىدر ؛ و بو ذواتك ، صرف كندى تەبىث ذوقلرەنە اتباع ايدەرەك ، بىللر جە فداكارانە چالیشدقلىرى انكارى قابىل اولمايان بىر حەقىقتدر . فقط نە چارەكە بوكونكى علم اصوللرەنە موافق اولمايلاق بايىلان بو جنس مەساعىيە آوروپانك لسان عالملىرى و تور كىاتىجىلرى ھىچ بىر علمى قىمەت وىرەيورلر ؛ و بو جنس اثرلر ، بىضاً اولدجە قىمەتلى مەلوماتى احتوا ايتسەلرەبىلە ، ماھىتلىرى اعتبارىلە ، بوكونك علمى احتياجلىرىنى تەمىنەدن چوق اوزاق قالىيورلر . اعترافى بىز ايچون چوق حىزىن اولقلە برابر ، بو بىر حەقىقتدر ؛ اوروپالى منقەلرى ، بوكى اثرلر حەققىدەكى شەتلى حەكىملردن دولاي نەقشە ايدەمەيز .

ايشتە مەلىكتەزدە لسان تەبىثىقانى بو قدر ابتدائى بىر حالەدە ايكىن ، و بىش كىشىلك بىر دىل ھىثى ، بايقىلە بو وضعىتەدە امكانىز بولونور كىن ، بىرە « دىل قونفرەسى » طوبىلامغە قالىبشمق ، تمامىلە وقىسز و نەتىجەسز اولور . مذا كرە و مەناقشە ، ھىر ھانكى بىر علم شەبەسە مەنسوب و عىن اصوللرە يعنى عىن منطىقەلە مەھىز انسانلر آراسندە اولورسە بىر نەتىجە وىرە بىلەر . بو مەعارفەنى اصلاً اونو تمامەلم .

معارف و كالى ، يارىن ايچون محتاج اولدىغىمىز لسان مەخصلرىنى بىر آن اول يەتەشەدىرەمك ايستورسە ، قابىلىتى و چالیشقان بىش اون كىنجى شىمەيدىن اوروپايە كوندەرەرك بو بوك لسانىيات عالملىرى يانندە چالیشمەلرىنى تامين ايتسون ؛ و تەخسىللىرىنى موفىقتىلە اكمال ايدەرەك دوندىكن صوكر ا چالیشوب بوكسەلەلرى ايچون مەساعد اولايىلەجك محىطى حاضرلاسون . بو صوك شرط اوزرىندە بالخاصە اصرار ايتىك ايسترەم : « مەنوى استىصال » ك و « علمى محصوللر » ك قىمەتى اولمايان محىطلردە كىنجىلكى علم بولنە سوق ايتىك ، امكانىز و بىلكەدە فائەدەسزدر ...

كۆرسىلى زادە محمد فؤاد

دکشمه سته رغماً مادی حیانتک سوبه سی نه آلماش ناده بوکسه لشدر . مثلاً انقیه نوتونی استهلاکک آزالامی شبهه یوق که مودانائیریلدر . موقت براحتیاجه تقابل امتش اولان بو استهلاکک اورتادن قالمق قله خلقک مادی . یشت شرائطنه دائر بر نتیجه چیقاریلاماز . مختلف مملکتلرک استهلاکک ایستایستیکلرینک مقایسه سته کلنجه ، بونک فوق الناده نازک بر ایش اولدینی اونوتولمالیدر . زیرا هر مملکتده ایستایستیکلری یاپانلر عینی حساب اصولی قولانمازلر ، بوندن باشقه هر مملکتده نوتون ، ایچکی کبی مکیفاته قارش قوتولان ویرکولر متفاوتدر . استهلاکک درجه سی ده بوندن متأثر اولور .

فرانسو وایتالیان ایستایستیکلری هر ایکی مملکتده ده استهلاکک آرتقمده اولدیغه شهادت ایدیور . واقعا بعض نموجلر ، توقف دوره لری وار ، فقط صورت عمومیه ده ، استهلاکک رقلری بوکسلیمکده در ۱۸۵۵ تاریخندن ۱۹۱۴ تاریخه قدر فرانسه ده نفوس باشنه باتاتس و بوغدای استهلاککی آرتمشدر ، شراب استهلاککی نموجلر ارثه ایلر ، فقط دائماً اولدقجه بوکسلیمک درجه ده در ، شکر ، کثول ویرا استهلاککی سرعتله آرتمشدر .

کثول استهلاککی آنجق صوک زمانلرده ، صحی مشروبات لهنه اتخاژ اولومان تدابیر سایه سنده آزالمه باشلامشدر . چای ، قهوه ، قاقاؤ الخ . . متدایاً آرتان بر طرزده استهلاکک اولونویور . نوتون ایچوند بویله در . اساساً اقتصادجیلر ویا ایستایستیکجیلردن بعضیلری نوتون استهلاکک مملکتک ثروت درجه سته مربوط اولدینی قبول ایدرلر . شبهه یوق ، نوتون استهلاککی بر طرفندن ده عرف و آداب ، نفوسک مسلکی توزعه تابیدر . لکن بونده اقتصادی عاملک بویوک بر روی اولدینی انکار اولونماز : الکزنکین مملکتلر و منطقهلرک جوق نوتون استهلاکک ایدرلر . دیگر طرفندن ثروتک آرماسی سایه سنده فنا جنس نوتون برینه ایسی قولانیلمکده در . بوندن دولای نوتونک ساده استهلاکک ایدیلن مقدارنه دکل ، بو مقداری صانون آلمق ایچون صرف ایدیلن پارایده باقی لازمدر .

۴ — عوام خلقک لوکس حیاته اکلنجه لره اسباب استراحته اشترای درجه سنی تعیین ایلمک بک کوجدر . تیارولردن ویرکوالان بویوک شهرلرده تیارو ، سینه ما الخ . . کبی اکلنجه محللرینک هرسته طولیادینی پاره بی حسابلامق ، تحت الارض دمر یوللریده سیاحت ایدرلرک مقداری حسابلامق ، بوندن ماعدا آت یاریش لریده اویانیلان پاره مقداری ، خصوصی اوتوموبیللرک مقداری ، لوکس اشیایه وضع ایدیلن خصوصی ویرکولر حاصلاتی ، تلفون ، الکتریک ایله تنویرات ، تسخین درجه سی حقیقه معلومات ویرن رقلری ، سیغورطه معاملاتی الخ . . نظر اعتباره آلمق موضوع بخندر . بو ندیقاندن شایان استفاده نتیجه لر چیقاریلا بیلرک شبهه سزدر .

قالدیرملر

سوقاقدهم ، کیمسه سز برسوقاق اورتاسنده بورویورم ، آرقمه باقاندن بورویورم . بولک قارا کلغه قاریشان نقطه سنده ، سانکه بی بکلدهن بر خیال کورویورم .

قارا کوکلر کول رنگی بولولرله قاپایی ، اولرک باجاسی قولابور بیلدیرملر . بویکجه یاریسند ایکی کیشی اویاییق : بری ، نم ، بری ده اوزایان قالدیرملر .

ایچمده داملا داملا بر قورقو بیرکیور ، صانیورم هر سوقاق باشی کسمش دیور . سیم سیاه جاملری اوزریه دیکیور ، کوزلری چیقاریلش بر اعما کبی اولر .

قالدیرملر ، اضطراب جکئلرک آنه سی ، قالدیرملر ، دردمه قاردهش چیقان اناسندر . قالدیرملر ، دیولور سکون ایچنده سسی ، قالدیرملر ، ایچمده اوزایان بر لاسندر .

بکادوشز جان ویرمک یوموشاق بر قوجانده ، بن بوقالدیرملرک ایسته دیکی جوجنم . آمان ، صباح اولماسین بوقارا کلکی سوقاقده ، بوقارا کلکی سوقاقده بیتنه سین بولجیلیم .

بن کیده م بول کیتین ، بن کیده م بول کیتین ؛ ایکی یانعدن آقین برسیل کبی فنه لر . طاق طاق آتاق سسی آچ کویکلر ایشیتین ، تا اوزاقده بوکسلین ظلمتدن طاش کرلر .

نه ایشیقده کزه م ، نه کوزه کورونه م ، کوندوزلر سزک اولسون ، ویرک قارا کلقلری . ایصلاق بر بورغان کبی ایجه بورونه م ، اورنک ، اوستمه اورنک ، سرین قارا کلقلری .

اوزانیورسه کووده م طاشلره بویدن بویه ، آله بو صوغوق طاشلر آلمده کی آتشی . دالوب سوقاقلر قدر اسرارلی براویقویه اوله قالدیرملرک قارا سودالی آشی .

نجیب فاضل

عینی معنایی افاده ایلر . برنجی تقدیرده (استهلاکک آرماسی) ، اولدقجه معقول بر صورتده فرض اولنه بیلرک بونزاید بالخاصه اهلینک قلاباق و آشانی طبقه سی نفعنه اولارق وقوعه کلشدر . ایکنجی تقدیرده ، ابی جنسدن مال فزاسنک برینه قائم اولونجه ، مختلف صنفلردن اولان استهلاکک هپسک ویا آنجق بر قاج صنفک وارداتک آرتدینی و بو استهلاکک ذوق اعتباریله ایجه لکلری حق اولارق استنتاج ایدیلر بیلر . نهایت ، پیاسه به هنوز کوروله مش نودن استهلاکک موادنک ورودی بر نوع لوکسدر . بومالراسکیلرینک برینه قائم اولق ایچون دکل بلکه اولره ضمیمه اورنابه جیمقمده در ، دیک که یکی احتیاجلر دوغمشدر . مدینک بوکسلدیکنک باشلیجه علاقلردن بری ده یکی ، اولجه تماماً مجهول احتیاجلرک دوغماسی دکلیدر ؟ بو نقطه نظرندن آمریقانک و آوروپانک بویوک مملکتلریده مواد غذاییه استهلاککانه متعلق ایستایستیکلر ندیق اولونورسه در حال کورولورکه اوزون مدتدیری هان هر طرفده استهلاکک آرتقمده در : بالخاصه شراب ، قهوه ، نوتون استهلاکک تزیادی شایان ذکردر .

فقط بو ایستایستیکلره بر دفعه باقارق هان نتیجه چیقارمغه قایقشمق جائز دکلدر . زیرا استهلاککانه متعلق رقلرک تفسیرنده احتیاطکار داوارامق لازمدر . اولاً استهلاکک ایستایستیکلرینک هپسک قیمتی عینی درجه ده دکلدر . بونلردن بعضیلری تقریبی تخمینلردن عبارتدر . بر سنه مک محصولات مقداری تخمین اولونور ، اوکا خارجدن ادخال ایدیلن مقدار علاوه و اخراج ایدیلن ویا کله جک سنه مک محصولی حاضر لامق ایچون صافلان مقدار طرح اولونورسه اله ایده . جکمز رقم یالکز » استهلاکک ایدیلر سی ممکن اولان مقدار » ی افاده ایلر . بناء علیه بو رقم حقیقی استهلاکک مقداری آنجق تقریبی اولارق احتوا ایدر بیلر . بوکا مقابل مالیه مک مراقبه سته تابع بولنان محصوللر اداری دفترلرده اودرجه ده صریح ویدی بی ایزلر بر اقریرلرکه بونلره نظراً سنوی استهلاککی اولدقجه محتله . حیلرلر وقاچاقجیلر نظر اعتباره آلنسون ویا آلمانسون . تعیین ایلمک ممکندر . نهایت عالمهلرک بودجه لرینک یاردیمیه ، یاخود بویوک شهرلرده کی اوقترو اداره . سنک ویردیکی معلومات ایله استهلاکک تزیاید ویا تناقصی حقیقه آرز جوق ممنوییتبخش معلومات اله اولنابیلر . مثلاً پارس بلدییه سنک نشر ایلمکده اولدینی سنوی ایستایستیکلر Annuaire statistique de la ville de Paris پارس هالرینه واقترواسنه عائد بونون معلوماتی احتوا ایله دیکندن بو حسابلر قولایلاشمقده در .

— شوده وارکه فلان مقوله دن اشیانک استهلاکک جوغلامسی ویا آزالامسی دائماً خلقک مادی معیشت سوبه سنک ترقی ویا ندنی ایله دیکنه دلیل عد اولونماز . زیرا فیثاتلرک بردنبره دکشمه سی ، بعضی محصوللرک برینه دیکرلرک اقامه سی ممکندر ، حتی مودانک تأثیری آلمده استهلاککاده تحوللر حصوله کله بیلر ، حالوکه بونون بواحواله استهلاکک مقدارینک